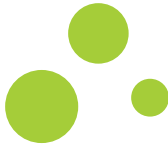

**FRIVILLIG
FREDAG**

- slip frivilligheden løs!

Opsamling på afviklingen af den første nationale frivillighedsdag i Danmark

Frivillig Fredag – slip frivilligheden løs!

- opsamling på afviklingen af den første nationale frivillighedsdag i Danmark

Tekst: Karina Ertmann Krammer, Jacob Bøgesvang og Sanne Kok

Layout: HOFDAMERNE ApS

Udgivet: 2012

ISBN 978-87-99309-54-2

© Frivilligrådet 2012

Udgivet af:

FRIVILLIGRÅDET

Nytorv 19, 3.sal,

1450 København K

Tlf.: 3393 5293

www.frivilligraadet.dk

E-mail: info@frivilligraadet.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Baggrunden for Frivillig Fredag	5
Frivilligfredag.dk som omdrejningspunkt for dagen	6
Aktiviteter og aktører	8
Presse og medieomtale	10
Et blik på indsatserne overfor målgrupperne	11
Anbefalinger	14

Forord

Den 30. september 2011 var en dag med sol, sensommer og Frivillig Fredag. Flere hundrede foreninger og virksomheder fra to tredjedele af landets kommuner havde sat sig for at markere Danmarks første nationale frivillighedsdag med fantasi og kreativitet og gjorde dermed hele Danmark til et udstillingsvindue for alt det, frivillighed og medborgerskab betyder for vores samfund. Dagen blev brugt til at vise, hvilken rolle danskernes frivillige engagement spiller for det lokale musikpillested, i idrætsforeningen, som en del af virksomhedens sociale profil og for indsatsen for samfundets mest udsatte. Folk gik sammen om at organisere åbent hus arrangementer, events, udstillinger og frivilligmarkeder, og mange fik lejlighed til at gå i praktik som frivillig. Frivilligcentre over hele landet tilbød kommunalpolitikere mulighed for at prøve kræfter med en frivillig indsats, og frivilligcentrene støttede op om Frivillig Fredag med et hav af forskellige arrangementer landet over. Danmark summede af aktivitet på denne sidste fredag i september, og dagen blev en fantastisk oplevelse for rigtig mange mennesker, godt hjulpet på vej af et dejligt sommervejr.

Frivilligrådet var koordinator på Frivillig Fredag, og vi glæder os over at have været med til at sætte en god tradition på sporet. Vi håber, at alle, der deltog i år – og mange, mange flere – også vil være med til at gøre Frivillig Fredag 2012 til en ligeså uforglemmelig oplevelse.

Mange tak for i år og tak for en imponerende indsats!

Frivilligrådets sekretariat

Indledning

Foran dig har du den endelige opsamling på den første markering af Danmarks nye nationale frivillighedsdag – Frivillig Fredag. Dagen blev afholdt d. 30. september i år og skal fremadrettet afvikles på den sidste fredag i september. Det er i skrivende stund lagt fast, at Frivillig Fredag på baggrund af de gode erfaringer fra dette års markering skal være en tilbagevendende begivenhed, der i 2012 således kommer til at ligge d. 28. september.

Opsamlingen er ikke kun et historisk dokument, der runder første år med fejring af frivilligheden af. Den er også tænkt som afsæt for en diskussion af succeskriterier for næste års Frivillig Fredag. Opsamlingen favner derfor bredt og indeholder bl.a. baggrunden og rammerne for dagen, et overblik over aktiviteter og deltagere, en beskrivelse af evalueringsbidrag fra forskellige deltagere og en række anbefalinger for næste års planlægning. Udover opsamlingen har Frivilligrådet udarbejdet et inspirationshæfte, som kan hentes på www.frivilligraadet.dk og www.frivilligfredag.dk. Hæftet indeholder mange gode eksempler på aktiviteter fra 2011 og er tænkt som inspiration til gengangere såvel som til nye kommende arrangører på Frivillig Fredag 2012.

Baggrunden for Frivillig Fredag

En national frivillighedsdag blev første gang nævnt i regeringens Nationale civilsamarbejdsstrategi fra 2010 som en af de aktiviteter, der i anledning af Det europæiske år for frivilligt arbejde skulle bidrage til at synliggøre den frivillige sektor og sætte medborgerskab i centrum. Ved åbningskonferencen for frivillighedsåret d. 28. januar 2011 offentliggjorde daværende socialminister Benedikte Kiær planerne om en markering af dagen, der efterfølgende fik navnet Frivillig Fredag.

Frivilligrådet blev udnævnt til strategisk partner i forbindelse med afviklingen af aktiviteter igennem hele året af styregruppen for frivillighedsåret (med Socialministeriet på formandsposten). Frivilligrådet blev opfordret til at påtage sig opgaven med at koordinere markeringen af Frivillig Fredag og sparrede i den forbindelse med følgegruppen for frivillighedsåret. Frivilligrådet etablerede endvidere et Partnerskab for frivillighedsåret, med deltagelse af forskellige aktører fra hhv. den frivillige, den private og den offentlige sektor¹. Partnerskabet bistod Frivilligrådet med idéudvikling og i koordineringsopgaven.

---

¹ Partnerskabet for frivillighedsåret bestod af: IBM Danmark, firmaet Social Innovation House, Frivilligcentre og Selvhjælp. Hansen PR og Paraplyen af fire kommunale chefforeninger: Kommunaldirektørforeningen, Socialchefforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen og Kommunalteknisk Chefforening. Se i øvrigt afsnittet 'Aktiviteter og aktører'.

Det første udkast til en projektplan for Frivillig Fredag blev lanceret i et konceptpapir til Socialministeriet i januar 2011. I papiret stod der bl.a. om formålene, at Frivillig Fredag skulle summe af aktivitet i hele landet. Dagen skulle demonstrere kreativitet og virkelyst, vise den frivillige verdens bidrag til velfærden og gøre bidraget synligt i offentligheden og i pressen. I den senere promovning af dagen blev dagens formål præsenteret mere udfoldet og i fire punkter:

- Vise kreativiteten og engagementet i den frivillige verden, som det allerede udfolder sig i innovative tilbud, "skæve" samarbejder og fremsynede projekter.
- Vise den mangfoldige frivillighed dvs. de mange arenaer og "mennesketyper", som frivilligheden har fundet vej til
- Skabe anledninger til frivilligt engagement og gerne i form af en praktisk/realistisk og individuel oplevelse med frivilligt arbejde
- Spille ind i den velfærdspolitiske dagsorden og skabe grobund for en mere vedvarende virkning af dagen

I tilknytning til konceptpapiret udarbejdede Frivilligrådet aktivitets- og kommunikationsplaner, der bl.a. beskrev, at formidlingen af Frivillig Fredag skal målrettes fire centrale aktører: Den frivillige verden; Kommuner; Virksomheder; Uddannelsesinstitutioner.

Frivilligfredag.dk som omdrejningspunkt for dagen

Omdrejningspunktet for koordineringen af Frivillig Fredag er hjemmesiden www.frivilligfredag.dk, hvor lokale aktører kunne oprette deres aktiviteter, og hvor Frivilligrådet har formidlet nyheder, samarbejdsmuligheder og centralt organiserede aktiviteter. Hjemmesiden blev i tråd med projektets formål opbygget af frivillige kræfter under styring af IBM Danmark, der var en del af partnerskabet for frivillighedsåret. IBM Danmark styrede processen omkring udviklingen af hjemmesiden, mens det reelle udviklingsarbejde blev varetaget af 6 IT-studerende, der lagde frivillige kræfter i at programmere og opsætte hjemmesiden.

Hjemmesidens formål er at være samlingspunkt for information om Frivillig Fredag. Siden er opbygget således, at alle kan oprette sig som arrangør og derefter oprette aktiviteter. Når en aktivitet er oprettet, bliver den synlig på et Danmarks-kort, der med røde markører, illustrerer antallet af aktiviteter i hver kommune. På hjemmesiden kan man downloade plakater, pjecer og logoer, finde et idékatalog, inspirationstemaer samt en linksamling om frivillighed. Ydermere indeholder hjemmesiden grundlæggende oplysninger om Frivillig Fredag og tilblivelsen af dagen, støtteerklæringer til Frivillig Fredag, en blogstafet, en afstemning, nyhedsmails samt billeder, videoer og artikler fra aktiviteter i hele landet.

FRIVILLIG FREDAG
en dag som frivillig

PRESSE KONTAKT SØG

FIND AKTIVITET OPRET AKTIVITET OM FRIVILLIG FREDAG NYHEDER DOWNLOAD

TILMELD NYHEDSBREV
Tilmeld dig vores nyhedsbrev og modtag nyheder om aktiviteter på Frivillig Fredag.

OPRET AKTIVITET
Mangler I hænder, samarbejdspartnere eller holder I åbent hus? Opret en aktivitet og fortæl andre om det.

Log ind
Brugernavn: *

Adgangskode: *

• Opret konto

FIND AKTIVITETER

Thomas Bach: Frivillighed rykker Danmark tættere sammen.
Helle Christiansen: Vi fejrer dynamikken mellem frivillige og ansatte.
Bente Schindel: Frivillig Fredag kan sætte fokus på kulturens frivillige.

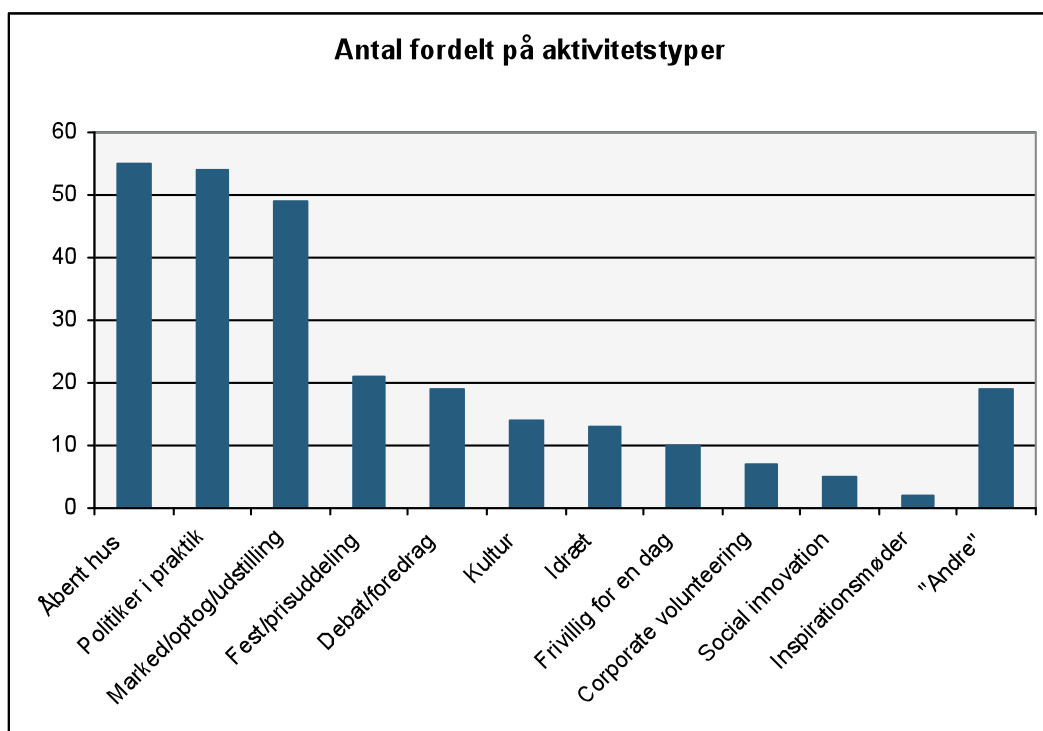
Hjemmesiden har i perioden 15. juni – 10. oktober 2011 haft 16.683 besøgende. Knap 39 % af hjemmesidens besøg kommer fra henvisningswebsteder og minimum 363 forskellige hjemmesider har linket til Frivillig Fredag-sitet. Det viser, hvor bred interessen har været, og at mange har ønsket at viderefremde information om Frivillig Fredag.

Frivilligrådets sekretariat har gennemført en tilfredshedsundersøgelse blandt hjemmesidens brugere. Undersøgelsen viser helt overordnet, at over halvdelen af brugerne af hjemmesiden har været tilfredse med brugervenligheden og følt, at deres behov for information er blevet opfyldt, men, at der er nogle funktioner, der bør optimeres. De mest populære funktioner på hjemmesiden har været Danmarkskortet/Find aktiviteter og muligheden for at downloade logoer, plakater og pjecer. Knap 30 % havde benyttet sig af idékataloget og næsten en tredjedel havde tilmeldt sig nyhedsmailen. Af hjemmesidens indhold har over 45 % fulgt med i nyhedsmailen. Nyhedsmailen var altså det mest læste indhold på hjemmesiden, og der har løbende været positive tilbagemeldinger på nyhedsmailens form og indhold. Næsten 80 % af de adspurgte har angivet, at de vil bruge hjemmesiden igen næste år, hvis de skal arrangere en aktivitet og 73 % vil gerne anbefale siden til andre.

Aktiviteter og aktører

D. 30/9 summerte virkelig af aktivitet rundt om i landet. 273 aktiviteter fordelt på 61 kommuner havde fundet vej til hjemmesiden, og mange flere løb af striben uden at blive registreret. Der var flest aktiviteter i Midtjylland og Syddjylland og færrest i Nordsjælland og på Lolland/Falster, alle landsdele var dog repræsenteret på dagen. Aktiviteterne fordelte sig over følgende typer:

De fleste arrangører havde valgt at give sig i kast med mere traditionelle aktiviteter som åbent hus og frivilligmarkeder, men der var også mange andre initiativer:

- Medarbejdere fra Merrild, frivillige fra Kirkens Korshær samt journalist og tidligere Bogart-vært Ole Michelsen delte mere end 1.500 kopper kaffe ud på Hovedbanegården i København og fik en snak med rigtig mange mennesker om frivilligt arbejde.
- "Det er en dejlig efterårsdag, og jeg sidder sammen med en sød ung pige, som er ved at lære mig at bruge Facebook. Nu må vi se om det lykkes." Jutta fra Ældresagen deltog i et miniprojekt, hvor 8.u fra Øster Farimagsgade skole underviste ældre i at bruge Facebook.

- Musa Kekec, formand for foreningen O.N.E var i praktik i værestedet Fisken på Vesterbro i København, han fortæller: "Dagen var rigtig god på mange planer; Jeg fik en præsentation af værestedet Fisken og Fritidsjobformidlingen, mødte de unge frivillige, mødte de unge, der kom for at søge hjælp, fik kontaktet virksomheder med henblik på praktik/jobmuligheder - alt i alt rigtigt godt!"
- I Brønderslev var formanden for Social- og Sundhedsudvalget Thomas Krog (SF) frivillig for en dag. I en kørestol oplevede Thomas Krog dagligdagen som handicappet. Da han besøgte den lokale Louis Nielsen optiker var rampen ind til butikken imidlertid så stejl, at Thomas Krog ikke selv magtede at køre ind i butikken. I dag har Louis Nielsen opmålt samtlige af kædens ramper og tilpasset dem, så kørestolsbrugere selv kan få adgang til butikkerne.
- Firmaet Social Innovation House udviklede endagspraktikker hos virksomheder for indsatte unge i samarbejde med High:Five, Jysk Børneforsorg og Direktoratet for Kriminalforsorgen. En af de indsatte var i praktik hos Quilts of Denmark, og praktikken forløb så godt, at han nu har arbejde hos firmaet. Frem til hans løsladelse er der lavet en aftale om, at han transporteres til og fra arbejde fra det fængsel, han afsoner i.

Det var ikke kun kørestolsbrugere i Brønderslev og praktikanten fra Quilts of Denmark, der oplevede en mere blivende effekt af Frivillig Fredag. Som et led i et længerevarende fokus på frivillighed har de ansatte i Odsherred Kommune efterfølgende fået lov til at bruge otte timer i det kommende år på frivilligt arbejde. Efterskoleforeningen har sat Frivillig Fredag på bestyrelsens dagsorden. I Lejre Kommune udarbejdede foreningerne en ønskeliste til forbedringer af samarbejdet med kommunen, der udmundede i en top 3 over bedste forslag. To politiske udvalg skal arbejde videre med udmøntningen af disse. De to udvalg har også besluttet, at Frivillig Fredag skal blive en tilbagevendende begivenhed i kommunen – i samarbejde med foreningerne.

Frivilligrådet har efterfølgende gennemført en tilfredshedsundersøgelse blandt arrangørerne, der bl.a. viser, at 87 % er tilfredse eller meget tilfredse med afviklingen af deres aktiviteter. 68 % er tilfredse med antallet af deltagere ved aktiviteterne, mens næsten 60 % mener, at deres aktivitet/aktiviteter har skabt kontakt til nye mulige samarbejdspartnere. I forhold til pressen har 70 % af aktiviteterne haft besøg af lokale medier, mens næsten 20 % har haft regional pressekædning og 6 % har haft nationale medier på besøg. 84 % af de adspurgte angiver, at de regner med at arrangere noget i forbindelse med Frivillig Fredag i 2012.

Et af målene med Frivillig Fredag er at nå ud over foreningsverden og aktivere mange forskellige typer aktører i hele Danmark i frivillighedens navn. Selv om hovedaktørerne på dagen var foreningerne (61) og de lokale frivilligcentre (37), så havde 31 kommuner oprettet aktiviteter og både virksomheder, privatpersoner og skoleklasser deltog i aktiviteter på dagen. For eksempel var pensionselskabet Skandia med til at arrangere speed dating mellem virksomheder og foreninger, en forfatter tilbød at holde foredrag om ældre og frivillighed og Midtsjællands Efterskole delte pjecer om Hjerteforeningen ud og lærte om foreningens arbejde. 35 ud af 57 frivilligcentre deltog på dagen med projekt 'Kommunalpolitik i praktik'², og bl.a. samtlige københavnske borgmestre og hele socialudvalget i Thisted Kommune var aktive på dagen.

Frivillig Fredag har også givet anledning til, at nye aktører såsom Boligselskabernes Landsforening og Kulturelle Samråd har taget frivillighed op som et tema. Dagen har derudover fostret nye samarbejdsrelationer som for eksempel mellem lokale erhvervsdrivende og lokale foreninger i Roskilde. Under projekt 'Vindue for en forening' blev virksomheder og foreninger matchet i par, hvorefter virksomhederne udlånte deres butiksvinduer til fordel for en god sag.

Presse og medieomtale

Optakten til Frivillig Fredag 2011 faldt sammen med folketingsvalget d. 15. september. Pressens fokus var derfor naturligt koncentreret om denne begivenhed. Alligevel lykkedes det dog at fange pressens opmærksomhed:

- Den2Radio bragte en udsendelsesrække på 6 programmer om frivillighed, og 3 radiostationer bragte indslag, hvor frivillighed var temaet. DR Update bragte flere indslag på dagen om Frivillig Fredag.
- 5 nationale dagblade bragte artikler om frivilligt arbejde.
- TV2's regioner dækkede Frivillig Fredag med lokale indslag, og TV2-Lorry bragte stemningsindslag fra dagen i deres aftenyheder.
- Der blev bragt 175 artikler i lokale medier efterfølgende med omtale af Frivillig Fredag.

---

² Se også under afsnittet 'Et blik på indsatserne overfor målgrupperne'.

Markedsføringen i projektet havde fokus på at udbrede kendskabet til Frivillig Fredag og samtidig formidle et brand til de lokale arrangører, som gav fornemmelsen af at være en del af et landsdækkende projekt. Frivilligrådet har derfor udviklet et logo og forskellige typer markedsføringsindsatser til fælles brug.

Erfaringerne har vist, at det har været vigtigt at få engageret lokale medier, da landsdækkende mediers nyhedsdækning er mere uforudsigelig og afhængig af resten af nyhedsbilledet. Både foreninger og frivilligcentre har efterfølgende efterlyst mere landsdækkende presse på dagen, som en støtte til deres aktiviteter, og derfor bør dette område også fremadrettet være en prioritering.

Et blik på indsatserne overfor målgrupperne

Samlet set fremstår Frivillig Fredag som en succeshistorie. Set i lyset af den korte tidsfrist og med hele Danmark som målgruppe, er det lykkedes at vise en række kreative bud på aktiviteter og samarbejder i den frivillige verden på dagen. Dagen har også formået at tiltrække mange forskellige aktører og om end i mindre omfang at udvikle og tilbyde praktikker i frivillige foreninger. Sidst men ikke mindst er der flere eksempler på, at der er skabt basis for en forankring af dagen og af frivilligheden som tematik i forskellige lokale miljøer.

Frivillig Fredag skulle iværksættes og brandes i et igangværende handlingsplans- og budgetår. Det har bevirket to ting. For det første har det ikke været muligt at indgå strategiske samarbejdsrelationer med potentielle arrangører. I stedet har samarbejdspartnerne løbende skullet finde rum til at tilpasse egne planer i forhold til dagens muligheder. Den proces har krævet meget energi og arbejde men har ikke desto mindre resulteret i mange gode aktiviteter. For det andet og som følge heraf er der ikke blevet udarbejdet egentlige mål og succeskriterier for projektet. Frivillig Fredag har udviklet sig ved knopskydning og taget drejning efter de aktører og de muligheder, som har vist sig undervejs. De nævnte formål og målgrupper er dog forblevet de centrale pejlemærker for Frivilligrådets arbejde med Frivillig Fredag.

En af de fire centrale målgrupper var de *frivillige foreninger*. Denne gruppe blev evalueret via to fokusgruppeinterviews med foreninger, der hhv. deltog og ikke deltog i Frivillig Fredag. Der var repræsentanter fra såvel politiske og religiøst funderede organisationer samt sociale og idrætsorganisationer. Kendetegnene for alle de interviewede var, at de bakkede op om en national frivillighedsdag, bl.a. fordi den bidrager til at synliggøre foreningernes sager. Ideen om at tage en borger i praktik var der dog blandede holdninger til. Fremadrettet ønsker man, at det skal være let og dermed meget lidt ressourcekrævende at deltage, lige-

som opgaverne skal være synliggjort rettidigt, så ressourcerne kan prioriteres. Ligeledes påpegede foreningerne, at det var svært for mange at lægge aktiviteter og herunder især praktik på en fredag, da de fleste hverken har træning, møder eller brugerrettede aktiviteter her.

Samarbejdsrelationer med især virksomheder blev fremhævet som interessante, og ideen om at tage en virksomhedsleder i praktik blev godt modtaget. Skoler/uddannelser blev også nævnt som attraktive samarbejdspartnere. Foreningerne pointerede, at de ønskede sig en lokal koordinator, som kunne forestå en organisering af dagen, som deres lokalafdelinger herefter ville kunne koble sig på med forskellige arrangementer. Det kunne f.eks. være kommunerne, der varetog denne opgave.

Den anden målgruppe inkluderede *Kommuner og frivilligcentre*. Her blev der samlet op på baggrund af et evaluerende møde med Københavns Kommune samt uddrag fra kommunens egen evaluering af 'Frivillighedens dag'. Dette er suppleret med to simple spørgeskemaer til Kolding og Odense Kommune. Derudover blev der foretaget en selvstændig evaluering af projektet 'Kommunalpolitik i praktik' vha. et spørgeskema til samtlige deltagende frivilligcentre (se nedenfor). Kommunerne vurderer, at Frivillig Fredag med fordel kan sammen tænkes med lokale arrangementer således, at der ikke opstår en konkurrence-situation om ressourcer og publikum. Tidspunktet skal gøres mere fleksibelt, så alle aktiviteter ikke behøver ligge fredag. Kommunerne kunne godt tænke sig at få mere central støtte på mediesiden og især til at aktivere de nationale medier. Koncepter og samarbejder skal meldes ud i god tid, så politikere og foreninger kan deltage i den indledende planlægning. Alt i alt er kommunerne dog positivt indstillet, og vil gerne deltage igen næste år.

Frivilligcentrene deltog i '*Kommunalpolitik i praktik*', der var startet op af Frivilligcentre og Selvhjælp og Frivilligrådet. Formålet var, at kommunalpolitikere skulle arbejde i en forening, hvorigennem en gensidig forståelse mellem frivillige og politikere kunne tage form. De lokale frivilligcentre var tiltænkt en rolle som matchmakers mellem foreninger og politikere.

Projektet er præget af gode tilbagemeldinger. 19 ud af 35 deltagende frivilligcentre besvarede Frivilligrådets efterfølgende spørgeskema og her fremkom det bl.a., at der blev gennemført 128 praktikker. 231 foreninger meldte sig som praktikværter og 123 politikere meldte sig til at gå i praktik – og heraf var nogle politikere i flere praktikker. Efterfølgende har frivilligcentrene rapporteret, at:

- 88,9 % af praktikværterne og 86,7 % af praktikanterne har givet gode eller rigtig gode tilbagemeldinger.
- Blandt praktikanterne finder man dog også 13,3 %, der giver en "blandet" feedback.
- 63,2 % af frivilligcentrene svarer ja til, at de vil deltage i Kommunalpolitik i praktik igen til næste år.

Projektet har trods mange positive oplevelser også været præget af visse vanskeligheder, hvoraf tidspres, en uklar ansvarsfordeling mellem centrale og lokale koordinatore samt mangel på praktikanter er blevet nævnt hyppigst. Derfor er det vigtigt fremover, at der meldes ud i god tid og at man udvider gruppen af praktikanter til f.eks. også at inkludere virksomhedsledere.

Den tredje målgruppe var *skoleverdenen*. Opfordringen til at deltage kom relativt sent ud til folkeskolerne, hvilket påvirkede deres mulighed for at planlægge aktiviteter. Derudover blev efterskolerne og de kreative uddannelser i København samt Foreningen Skole og Forældre søgt motiveret. Overordnet har skolernes deltagelse været sparsom, men enkelte gode projekter blev prøvet af. En miniundersøgelse blandt eleverne på nogle af de skoler, der deltog, viser, at eleverne er positive overfor at lave aktiviteter på Frivillig Fredag, de føler de i høj grad har fået ny indsigt i frivillighed og flere er gået hjem med god samvittighed over at have gjort noget for andre. Der er meget potentiale i at arbejde videre med skoleverdenen, og det er vigtigt at kontakte dem i god tid, så de har mulighed for at planlægge dagen.

Evalueringen af den fjerde målgruppe *virksomhederne* er foretaget ved telefonopringninger til udvalgte virksomheder, der var aktive på Frivillig Fredag. De adspurgte var enige om, at det skal være let tilgængeligt, overskueligt og give mening for den enkelte virksomhed at deltage. De var enige om, at de gerne ser flere konkrete koncepter, som fx Vindue for en forening, der er nemme for virksomhederne at deltage i. Derudover er det vigtigt for små virksomheder, at aktiviteten kræver et lavt ressourceforbrug. For større virksomheder er det mindre vigtigt, her vil man gerne bruge ressourcer, hvis aktiviteten skaber værdi. Tid opleves som den hyppigste årsag til, at virksomheder har fravalgt at deltage.

For butikkerne er det vigtigt, at aktiviteten synliggøres lokalt. Man ønsker sig en tovholder, der kan kontakte og arbejde med pressen. De større virksomheder har i højere grad medarbejdere, der kan opsøge pressen selv. Større virksom-

heder kan sende deres medarbejdere i praktik på dagen, men det kræver koordinering fra centralt hold, da de fleste virksomheder formentlig ikke vil bruge meget tid på et sådant projekt af sig selv.

Partnerskabet for frivillighedsåret var et nyt forum, der blev til i forbindelse med frivillighedsåret og som senere blev koblet på Frivillig Fredag. Partnerskabet har efterfølgende evalueret sig selv som organisering og koncept og mente, at der er god brug for et partnerskab i tilknytning til Frivillig Fredag men, at man skal udnytte ressourcerne hos medlemmerne bedre. Medlemmerne fra 2011 kunne have ønsket sig et mere forpligtende samarbejde med klare mål for indsatsen og anbefaler i forhold til nye partnerskaber, at der formuleres aftaler om, at medlemmerne udfører opgaver mellem møderne således, at der kommer fremdrift i arbejdet. Ydermere bør der være en tydelig forventningsafstemning om, at medlemmerne samarbejder, videndeler og skaber noget på tværs.

I forhold til en form på et partnerskab i fremtiden ser Frivilligrådet muligheder i at bruge det i opbygningen af lokale styre- og arbejdsgrupper eller i en form for netværk af kommuner og virksomheder, som man ville kunne spille opgaver ud til.

Anbefalinger

På baggrund af denne opsamling kan følgende være anbefalinger, der kan tages med i planlægning og koordinering af dagen i 2012:

- **Fasthold Frivillig Fredag, men gør aktivitetsperioden fleksibel** – mange aktører har haft svært ved at planlægge aktiviteter på netop en fredag. Det er sjældent foreningerne har møder eller træning her, og mange ansatte ønsker at komme hjem og holde weekend. Man kunne derfor bruge hele ugen op til Frivillig Fredag til at yde et stykke frivilligt arbejde og sætte frivilligheden på forskellige dagsordener og slutte af med en fejring om fredagen.
- **Begynd i god tid** – Frivillig Fredag kræver meget planlægning. Det er derfor vigtigt at starte så tidligt på året som muligt således, at foreninger, virksomheder og kommuner kan nå at indarbejde dagen i forhold til en planlægning af årets aktiviteter. Ligeledes er det derfor også vigtigt at opnå en hurtig afklaring af, hvor koordinationsopgaven placeres fremadrettet – både på landsplan og lokalt.
- **Pressen skal bearbejdes** – Det er vigtigt at indgå mediepartnerskaber af den type som Frivilligrådet indgik med Den2Radio, hvor der produceres en række

sammenhængende programmer om Frivillighedstematikken. Den lokale presse er også meget vigtig at få med, hvis man skal opnå en tilfredsstillende dækning af en begivenhed som Frivillig Fredag. Det kræver en tidlig og fokuseret indsats at plante frivilligheden som tematik hos medierne samtidig med, at der løbende skal følges op på kontakterne frem mod begivenheden.

- **Konceptet skal fortsat udvikles** – I løbet af 2011 har der vist sig et stærkt ønske hos mange af aktørerne for at få konkretiseret aktivitetsmulighederne. Virksomhederne har efterspurgt "en færdig koncept-pakke", mens foreningerne har efterlyst en fælles organisering af lokale tiltag. Frivilligrådet udgiver derfor et inspirationshæfte med eksempler på aktiviteter fra premiereåret til brug for næste år. Samtidig anbefales det, at der arbejdes videre med at udvikle bl.a. modeller for praktik således, at flere får mulighed for at prøve kræfter med frivilligt arbejde.
- **Forankring via lokale samarbejder** – 2011 handlede om at udbrede kendskabet til og forankre Frivillig Fredag alle de steder, hvor det var muligt. I 2012 kunne man f.eks. arbejde mere målrettet med forankring f.eks. via:
  - Et partnerskab, der er forpligtet på at handle i eget netværk og som kan understøtte, at der lokalt etableres tværsektorielle organiseringer omkring dagen, og
  - En målrettet formidling til prioriterede grupper.

2011 var år nul, mens 2012 vil åbne op for nye muligheder for at genoptage og videreudvikle koncepter og kontakter og ikke mindst for at planlægge indsatsen mere strategisk og velovervejet. Det særlige ved Frivillig Fredag er jo netop, at arrangementet gentages år efter år og derfor rummer et potentiale for at bygge videre på dagen og på samarbejder. Frivillig Fredag er en chance for at sætte fokus på frivillighed og medborgerskab – frem for mærkesager og kerneprodukter – og skabe synlighed og anerkendelse af de frivillige og deres uvurderlige og utrættelige arbejde. Tak for i år og på gensyn i 2012.

Frivilligrådet er nedsat af den tidligere velfærdsminister Karen Jespersen d. 1. juli 2008 og drives som en statsinstitution finansieret over finansloven.

Rådets medlemmer er udpeget på baggrund af den indsigt og interesse de har i, hvordan den frivillige sektor kan udvikles og integreres i den velfærdspolitiske opgaveløsning. Medlemmerne er udpeget for perioden 1. juli 2008 - 1. feb. 2012.

Rådet skal rådgive socialministeren og Folketinget om den frivillige sektors rolle og indsats i forhold til sociale udfordringer. Rådets formål er at bidrage til den offentlige debat om den frivillige sektors rolle i udviklingen af velfærdssamfundet, herunder sektorens samspil med den offentlige sektor og erhvervslivet.

Rådet skal skabe opmærksomhed om den frivillige sociale indsats og dens udfordringer samt sætte fokus på udviklingen af frivillighed i forhold til velfærdspolitiske områder, herunder også på udviklingspotentialer på tværs af fagområder og sektorer.